

GO

TỔNG QUAN THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH – NGÂN HÀNG

ThS. Nguyễn Tiến Hưng

www.ub.com.vn

U&Bank Community

Nội dung

www.ub.com.vn

1

Vị trí NHTM trong hệ thống tài chính

2

Đặc trưng HĐKD và vai trò

3

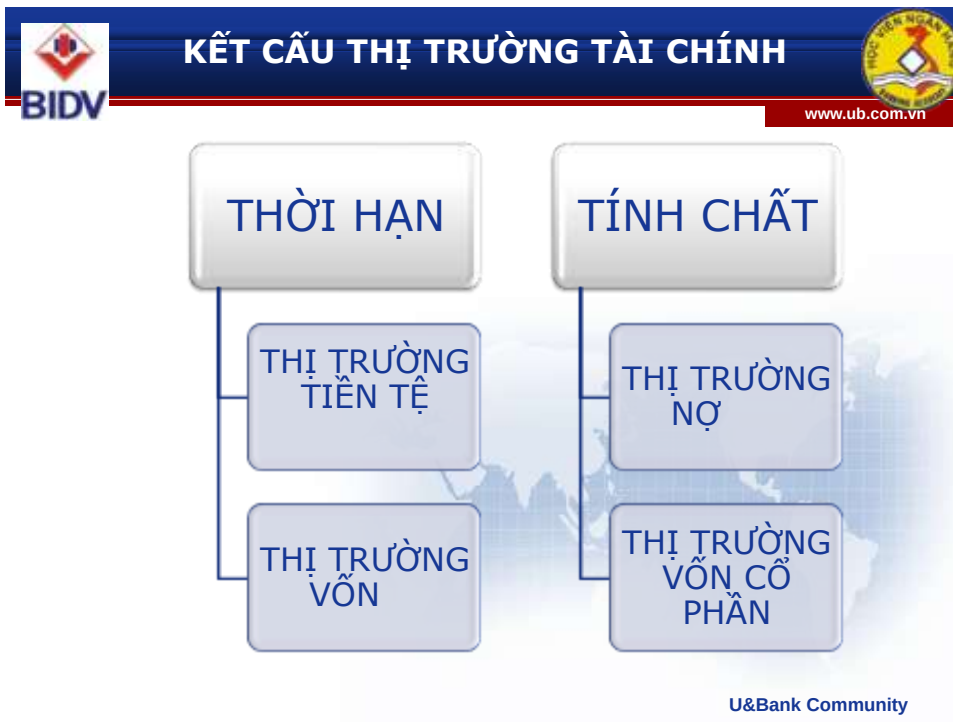
Các mô hình NHTM

4

Khái quát các nghiệp vụ KD chính

U&Bank Community

BIDV **KHÁI NIỆM NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI** www.ub.com.vn

KHÁI NIỆM

NHTM là loại hình Ngân hàng được thực hiện toàn bộ hoạt động ngân hàng và các hoạt động kinh doanh khác có liên quan đến mục tiêu lợi nhuận

Luật Tổ chức tín dụng - 2010

U&Bank Community

ĐẶC TRƯNG HOẠT ĐỘNG KINH DOANH CỦA NHTM

www.ub.com.vn

- 1 Nhận tiền gửi và KD tiền gửi
- 2 Quan hệ mật thiết với hệ thống lưu thông tiền tệ và hệ thống thanh toán quốc gia
- 3 Hoạt động đa dạng phong phú và có phạm vi rộng lớn
- 4 Luôn luôn tiềm ẩn rủi ro

U&Bank Community

www.ub.com.vn

Chúng ta không nên quên rằng chức năng kinh tế cơ bản của các thực thể được điều tiết này là chấp nhận rủi ro. Nếu chúng ta giảm thiểu việc chấp nhận rủi ro để giảm xác suất thất bại xuống bằng 0 thì theo định nghĩa, chúng ta đã loại bỏ chính mục đích của hệ thống ngân hàng.

Alan Greenspan

U&Bank Community

Thảo luận

www.ub.com.vn

Hoạt động ngân hàng tiềm ẩn những loại rủi ro gì?

U&Bank Community

Rủi ro trong hoạt động ngân hàng

www.ub.com.vn

U&Bank Community

KHÁI QUÁT NGHIỆP VỤ KINH DOANH CỦA NHTM

www.ub.com.vn

TÀI SẢN		NGUỒN VỐN
Ngân quỹ		Huy động vốn
Cho vay		Đi vay
Đầu tư tài chính		Nghiệp vụ tạo vốn khác
NV tài sản có khác		Vốn tự có

U&Bank Community

KHÁI QUÁT NGHIỆP VỤ KINH DOANH CỦA NHTM

www.ub.com.vn

Kinh doanh dịch vụ

- ✓ Dịch vụ tư vấn
- ✓ Dịch vụ ủy thác
- ✓ Dịch vụ bảo hiểm
- ✓ Dịch vụ bảo quản và cho thuê TS

Nghiệp vụ ngoại bảng

- ✓ Nghiệp vụ bảo lãnh
- ✓ Nghiệp vụ phái sinh
- ✓ Nghiệp vụ chứng khoán hóa

U&Bank Community

Dịch vụ khác

↗ Kinh doanh tiền tệ

Ngoại hối

- » Mua bán ngoại tệ giao ngay
- » Mua bán ngoại tệ kỳ hạn
- » Hoán đổi ngoại tệ
- » Quyền chọn ngoại tệ
- » Chuyển đổi ngoại tệ

Giấy tờ có giá

- » Giao dịch mua bán trái phiếu

Thị trường vốn

- » Tư vấn thu xếp phát hành trái phiếu doanh nghiệp

Phái sinh tài chính

- » Hoán đổi lãi suất
- » Hoán đổi tiền tệ chéo

U&Bank Community

Công ty bảo hiểm BIDV

www.ub.com.vn

NHÓM SẢN PHẨM BẢO HIỂM DOANH NGHIỆP

- » Bảo hiểm tài sản
- » Bảo hiểm kỹ thuật
- » Bảo hiểm hàng hóa vận chuyển
- » Bảo hiểm tàu
- » Bảo hiểm Trách nhiệm
- » Bảo hiểm Hàng không
- » Bảo hiểm tài chính
- » Sản phẩm bán theo gói

NHÓM SẢN PHẨM BẢO HIỂM CÁ NHÂN

- » Bảo hiểm sức khỏe
- » Bảo hiểm du lịch
- » Bảo hiểm xe ô tô
- » Bảo hiểm xe máy
- » Bảo hiểm Nhà
- » Khác

U&Bank Community

Một số sản phẩm điển hình

www.ub.com.vn

Bảo hiểm khách du lịch trong nước
Cùng tận hưởng cảm giác thoải mái, thư giãn khách du lịch trong nước của BIC.

Bảo hiểm cây cao su
Cây cao su là một trong những loại cây công nghiệp được trồng ở hàng năm, đem lại hiệu quả kinh tế rất cao cho doanh nghiệp và người dân. Tuy nhiên, khách hàng cũng phải bảo hiểm cây cao su để tránh rủi ro.

Bảo hiểm khách du lịch quốc tế
Với mạng lưới hỗ trợ y tế và du lịch toàn cầu của BIC, để hoàn toàn yên tâm trong những chuyến đi.

Bảo hiểm ATM
Trong thời gian qua, các ngân hàng đều phải đối mặt với các nguy cơ mất mát đồng loạt (ATM) hoặc cướp tiền trên đường vận chuyển từ Trụ sở Chi nhánh. Lạm dụng để bảo vệ được tài sản, sự an toàn và hiệu quả nhất là trên BIC cung cấp các giải pháp bảo đảm sự an toàn cho tài sản.

BIC – AN TÂM KIỂU HỒI
Bạn sắp làm việc tại nước ngoài?
Bạn mong muốn tích lũy tiền để gửi về cho gia đình?
Bạn muốn được bảo vệ trước mọi rủi ro trong cuộc sống?

Bảo hiểm gián đoạn kinh doanh khi có rủi ro về tài sản
Bảo hiểm gián đoạn kinh doanh còn được gọi là "bảo hiểm gián đoạn kinh doanh". Mục đích của đơn bảo hiểm gián đoạn là để các doanh nghiệp khi xảy ra sự kiện bất ngờ như cháy nổ, ngập lụt, bão lũ... gây ra, bồi thường thiệt hại vật chất được bảo hiểm.

U&Bank Community

Thị trường Ngân hàng Việt nam

www.ub.com.vn

Thị trường Ngân hàng Việt nam

Tổng quan về thị trường ngân hàng Việt Nam

www.ub.com.vn

Nước ngoài quan tâm	Hiện nay lĩnh vực tài chính Việt nam đã được sự quan tâm mạnh mẽ của các nhà đầu tư nước ngoài. 5 ngân hàng 100% vốn nước ngoài đã được thành lập
Vốn yêu cầu	Ngân hàng Nhà nước đã đưa ra các qui định về mức vốn tối thiểu cho các ngân hàng thương mại, nhằm tạo ra một hệ thống ngân hàng tập trung và đủ mạnh trong tiến trình hội nhập với thị trường Quốc tế
Cổ phần hóa	Do cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu, quá trình cổ phần hoá của SOCBs đã bị chậm trễ.
Quy định tập trung	Trong ngắn hạn của chính phủ sẽ tập trung vào bình ổn hệ thống, hạn chế những thay đổi và cải cách lớn
Tập trung tại các TP lớn	Hoạt động ngân hàng chủ yếu tập trung tại các thành phố lớn và khu đô thị- Hà Nội và TP HCM.
Thâm nhập thấp	Mức độ sử dụng các dịch vụ Ngân hàng thấp - chỉ có 20% dân số có tài khoản ngân hàng, 14% phương tiện thanh toán là không dùng tiền mặt.
SOCBs thống trị	SOCBs chiếm trên 50% thị phần với trọng tâm mạnh mẽ về cho vay doanh nghiệp
Củng cố	Chỉ có 12 / 35 JSCBs có vốn trên 5000 tỷ, 2/35 có vốn dưới 3000 tỷ đồng (PG và Bảo Việt)

U&Bank Community

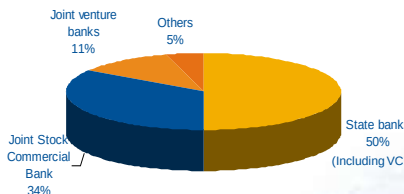

Tổng quan về thị trường Việt Nam

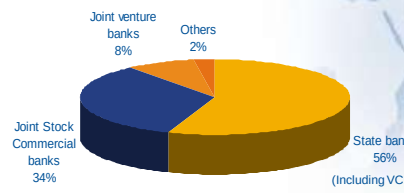
www.ub.com.vn

Tổng tài sản – 31 Dec 2010

Loại hình ngân hàng	Tỷ lệ phần trăm
State banks (Including VCB)	50%
Joint Stock Commercial Bank	34%
Joint venture banks	11%
Others	5%

Tổng lượng tiền gửi – 31 Dec 2010

Loại hình ngân hàng	Tỷ lệ phần trăm
State banks (Including VCB)	56%
Joint Stock Commercial banks	34%
Joint venture banks	8%
Others	2%

- **Các chủ thể:**
 - 5 ngân hàng thuộc sở hữu nhà nước
 - 35 ngân hàng thương mại cổ phần
 - 50 chi nhánh của ngân hàng nước ngoài
 - 4 ngân hàng liên doanh, 5 ngân hàng nước ngoài (100%)
 - 18 công ty tài chính
 - 12 công ty cho thuê tài chính

U&Bank Community 20

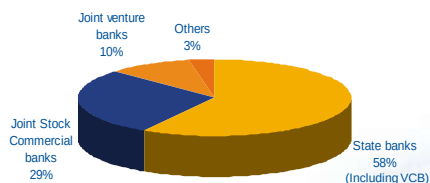

Tổng quan về thị trường Việt Nam

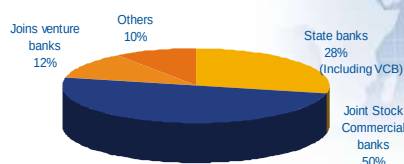
www.ub.com.vn

Tổng dư nợ – 31 Dec 2010

- Các chủ thể:
 - SOCBs thống trị thị trường cho vay (nhưng khách hàng chủ yếu là các doanh nghiệp)
 - JSB mức vốn tương đối với tài sản là cao hơn đáng kể so với SOCBs
 - JSB tỷ lệ tiền vay / tiền gửi nhìn chung thấp hơn SOCBs (VIB đạt tỷ lệ 80-83%)

Tổng vốn điều lệ – 31 Dec 2010

U&Bank Community

CÂU HỎI THẢO LUẬN

www.ub.com.vn

Phân tích những thay đổi trong hệ thống NHTM Việt Nam thời gian qua, LIÊN HỆ VỚI BIDV

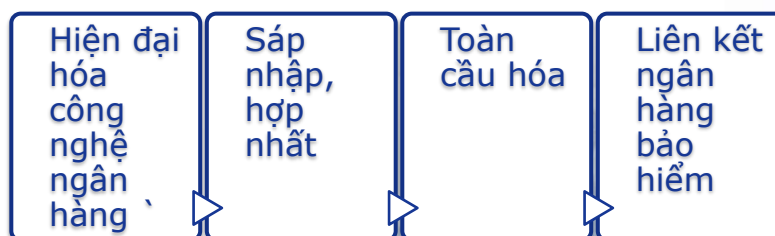
U&Bank Community

Xu hướng

www.ub.com.vn

U&Bank Community

Xu hướng phát triển của BIDV trong giai đoạn vừa qua

www.ub.com.vn

- 1 • Chủ động, quyết liệt thực thi hiệu quả chính sách tiền tệ quốc gia gắn với phát triển kinh tế đất nước
- 2 • Chuyển đổi toàn diện hoạt động theo mô hình ngân hàng hiện đại, tập trung phát triển ngân hàng bán lẻ
- 3 • Tiếp tục minh bạch công khai sâu rộng các hoạt động kinh doanh theo thông lệ và chuẩn mực quốc tế.
- 4 • Tăng nhanh mạng lưới kênh phân phối và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực
- 5 • Tiếp tục mở rộng và khẳng định vị thế, uy tín trong quan hệ hợp tác kinh tế quốc tế
- 6 • Đoàn kết, đồng thuận, thống nhất trong việc xây dựng, giữ gìn và bồi đắp giá trị văn hoá BIDV

U&Bank Community

1. [Xác định mục tiêu dài hạn của ngân hàng](#)
2. Phân tích hoạt động ngân hàng (Mô hình CAMELS)
3. Các chỉ tiêu đo lường khả năng sinh lời

U&Bank Community

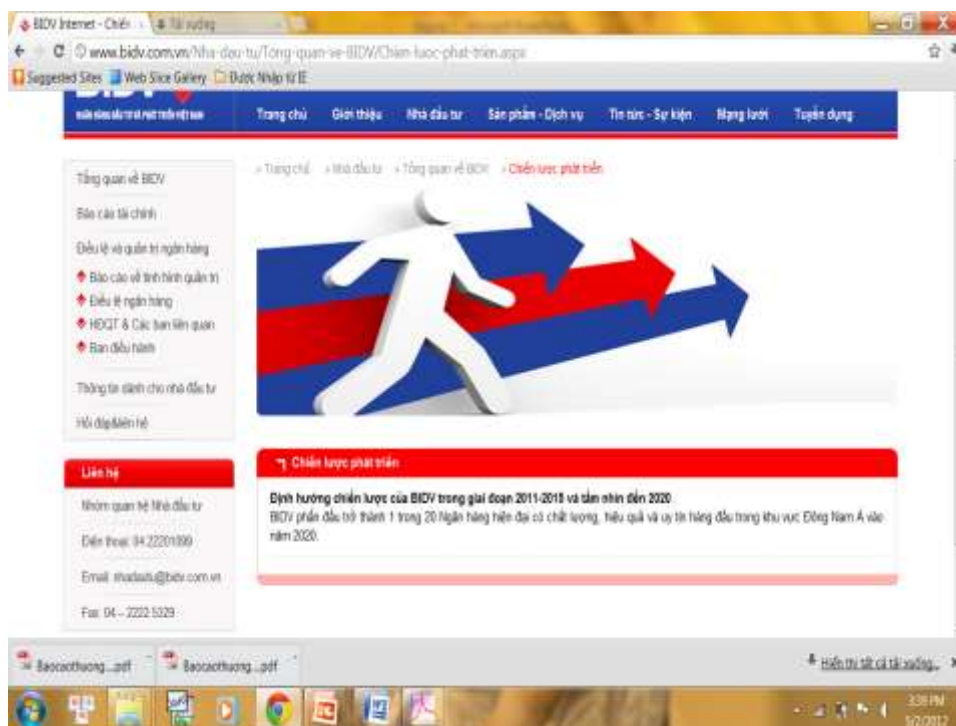

Đạt tốc độ tăng trưởng dài hạn

Ổn định, tối thiểu hóa rủi ro

Mục tiêu then chốt của ngân hàng: *Tối đa hóa giá trị ngân hàng*

U&Bank Community

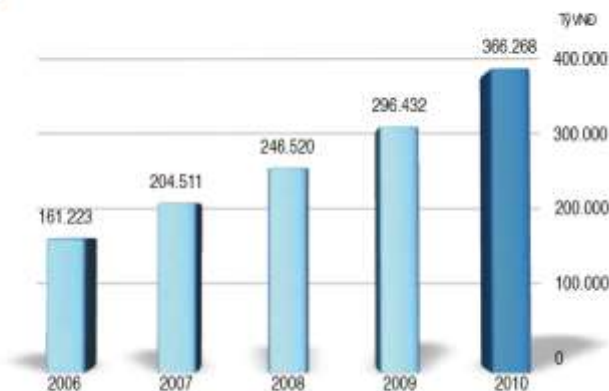

Tổng tài sản BIDV

www.ub.com.vn

Tổng tài sản

U&Bank Community

Tài sản - Ngân quỹ

www.ub.com.vn

***Tiền mặt tại quỹ, tiền gửi tại NHTW,
tiền gửi tại các TCTD***

Đặc điểm

- Khả năng thanh khoản rất cao
- Khả năng sinh lời rất thấp

Yêu cầu

- Đảm bảo đáp ứng hoàn hảo nhu cầu thanh khoản của NH
- Tránh dự trữ dư thừa gây lãng phí

U&Bank Community

Tài sản - Ngân quỹ

www.ub.com.vn

- ❑ **Quy mô của tiền mặt và các khoản tương đương TM bao nhiêu là hợp lý?**
- ❑ **Quy mô phụ thuộc vào các yếu tố sau:**
 - Mức độ phát triển của hệ thống thanh toán không dùng TM
 - Mức độ phát triển của TTTC, đặc biệt là TTTT
 - Quy mô và tính chất hoạt động của NH
 - Tính chất thời vụ

U&Bank Community

Tài sản - Chứng khoán đầu tư

www.ub.com.vn

- ❖ **Tín phiếu kho bạc, Chứng chỉ tiền gửi, hối phiếu, CPs,...và các giấy tờ có giá ngắn hạn đủ điều kiện để tái chiết khấu.**
- ❖ **Đặc điểm**
 - Khả năng thanh khoản cao
 - Khả năng sinh lời trung bình
 - Cung ứng nguồn thanh khoản bổ sung cho NH

U&Bank Community

Tài sản - Đầu tư chứng khoán

www.ub.com.vn

❖ Chứng khoán sẵn sàng để bán (Bộ phận thanh khoản)

Chứng khoán nợ (Tín phiếu kho bạc, Chứng chỉ tiền gửi, công trái, trái phiếu, thương phiếu...)

Chứng khoán vốn (Cổ phiếu của các TCTD và các hãng kinh doanh)

Khả năng thanh khoản cao

Khả năng sinh lời trung bình

Cung ứng nguồn thanh khoản bổ sung cho NH

❖ Chứng khoán Giữ đến ngày đáo hạn (Bộ phận sinh lời): *Trái phiếu chính phủ, trái phiếu công ty*

❖ Khả năng thanh khoản thấp; Khả năng sinh lời cao

❖ Tạo thu nhập, phân tán rủi ro cho ngân hàng

U&Bank Community

Tài sản - Đầu tư chứng khoán

www.ub.com.vn

❑ *Quy mô chứng khoán đầu tư phụ thuộc vào:*

⇒ Nhu cầu thanh khoản, sinh lời và tính chất hoạt động của NH

⇒ Sự phát triển của thị trường

⇒ Tính chất chu kỳ của nền kinh tế

❑ *Tỷ lệ chứng khoán đầu tư tại 1 số NHTM VN*

⇒ ACB: 12% (2009), 13% (2010)

⇒ BIDV: 8,2% (2010), 7,7% (2011)

U&Bank Community

Tài sản – Cho vay

www.ub.com.vn

Thành phần

⇒ Cho vay và tạm ứng cho khách hàng (cho vay tiêu dùng, cho vay kinh doanh, cho vay các TCTD khác)

⇒ Dự phòng rủi ro tín dụng

- Dự phòng cụ thể
- Dự phòng chung

U&Bank Community

Tài sản – Cho vay

www.ub.com.vn

Đặc điểm

➢ Chiếm tỷ trọng lớn trong tổng tài sản của NHTM, tuy nhiên, tỷ trọng có xu hướng giảm dần trong những năm gần đây

• Agribank: 70% (2010) 68,9%(2011) BIDV: 67,4% (2010), 70,4% (2011)

➢ Đem lại nguồn thu chủ yếu cho ngân hàng

• (Agribank: thu lãi chiếm 82,5% tổng thu nhập, BIDV, thu lãi chiếm 80% tổng thu nhập)

➢ Khả năng thanh khoản thấp

➢ Mức độ rủi ro cao

U&Bank Community

Quyết định 493/2005/QĐ- NHNN về phân loại các khoản cho vay và trích lập dự phòng RRTD

www.ub.com.vn

❑ Dự phòng cụ thể được lập cho từng nhóm nợ như sau:

- ➔ Nợ đủ tiêu chuẩn (nhóm 1): 0%
- ➔ Nợ cần chú ý (< 90 ngày): 5% của giá trị khoản vay trừ đi giá trị TSĐB
- ➔ Nợ d-ới tiêu chuẩn(90- 180): 20%
- ➔ Nợ nghi ngờ(181- 360): 50%
- ➔ Nợ có khả năng mất vốn(>360) (nhóm 5): 100%

❑ Dự phòng chung:

Đ- ợc lập nhằm đảm bảo dự phòng chung bằng 0.75% giá trị của các khoản cho vay và tạm ứng cho khách hàng, các khoản bảo lãnh và cam kết *ngoại trừ các khoản đã thuộc Nợ nhóm 5*

U&Bank Community

Tài sản – Tài sản cố định

➔Tiêu chuẩn tài sản cố định

- Thời gian
- Giá trị
- Lợi ích kinh tế
- Xác định nguyên giá

➔Tỷ trọng thấp (<50% /Vốn tự có cấp 1)

➔Thể hiện quy mô hoạt động, hình ảnh của ngân hàng

U&Bank Community

Nguồn vốn – Vốn vay

www.ub.com.vn

☐ Thành phần:

⇒ Vay NHTW

⇒ Vay các TCTD khác

☐ Đặc điểm

⇒ Chiếm tỷ trọng nhỏ

⇒ Đáp ứng yêu cầu thiếu hụt tạm thời

☐ Ưu thế của nguồn vốn vay là gì?

U&Bank Community

Nguồn vốn – Vốn chủ sở hữu

www.ub.com.vn

Thành phần

⇒ Vốn điều lệ (Vốn cổ phần)

⇒ Vốn đầu tư XDCB

⇒ Thặng dư vốn

⇒ Lợi nhuận để lại

⇒ Các quỹ (quỹ dự trữ bổ sung vốn điều lệ, quỹ dự phòng tài chính, quỹ XDCB, quỹ KTPL)

U&Bank Community

Nguồn vốn – Vốn chủ sở hữu

www.ub.com.vn

❑ Đặc điểm

➔ Chiếm tỷ trọng nhỏ (<10%)

➔ Tính ổn định cao

❑ Đóng vai trò quan trọng

- Đảm bảo an toàn trong HĐKD
- Cơ sở tổ chức các hoạt động kinh doanh của NH
- Điều chỉnh hoạt động kinh doanh của NH
- Thể hiện uy tín hình ảnh của NH

U&Bank Community

Đo lường khả năng sinh lời

www.ub.com.vn

Tỷ lệ đo lường khả năng sinh lời

- Tỷ lệ lợi nhuận trên vốn CSH (ROE: Return on equity)
- Tỷ lệ lợi nhuận trên tổng tài sản (ROA: Return on Asset)
- Tỷ lệ thu nhập lãi ròng (NIM: Net interest margin)
- Tỷ lệ thu nhập ngoài lãi ròng
- Tỷ lệ thu nhập hoạt động ròng

U&Bank Community

ROE: Lợi nhuận trên vốn CSH

www.ub.com.vn

$$\text{ROE} = \frac{\text{Lợi nhuận sau thuế}}{\text{Vốn CSH bq}} \times 100\%$$

Phản ánh thu nhập mà các cổ đông nhận được từ hoạt động kinh doanh ngân hàng. Đây là chỉ tiêu tổng hợp đánh giá kết quả hoạt động kinh doanh của NHTM

U&Bank Community

Phân tích hệ số ROE

www.ub.com.vn

$$\text{ROE} = \frac{\text{LN sau thuế}}{\Sigma \text{ Thu nhập}} \times \frac{\Sigma \text{ Thu nhập}}{\Sigma \text{ TS bình quân}} \times \frac{\Sigma \text{ TS bình quân}}{\Sigma \text{ Vốn CSH bình quân}}$$

$$\text{ROE} = \frac{\text{Tỷ lệ sinh lời hoạt động (NPM)}}{\text{Tỷ lệ hiệu quả sử dụng tài sản (AU)}} \times \frac{\text{Tỷ trọng vốn chủ sở hữu (EM)}}{\text{Tỷ trọng vốn chủ sở hữu (EM)}}$$

$$\text{ROE} = \frac{\text{LN sau thuế}}{\text{Tổng tài sản}} \times \frac{\text{Tổng tài sản}}{\text{Tổng vốn chủ sở hữu}}$$

$$\text{ROE} = \text{ROA} \times \frac{\text{Tổng tài sản}}{\text{Tổng vốn chủ sở hữu}}$$

U&Bank Community

ROA: Lợi nhuận trên tổng tài sản

www.ub.com.vn

$$\text{ROA} = \frac{\text{Lợi nhuận sau thuế}}{\text{Tổng tài sản bq}} * 100\%$$

Khả năng của hội đồng quản trị trong việc chuyển tài sản của ngân hàng thành thu nhập ròng. Chỉ tiêu này càng cao càng tốt.

U&Bank Community

Phân tích hệ số ROA

www.ub.com.vn

$$\text{ROA} = \frac{\text{Thu lãi - CP trả lãi}}{\text{Tổng tài sản}} + \frac{\text{Thu ngoài lãi - CP ngoài lãi}}{\text{Tổng tài sản}} - \frac{\text{Các khoản thu chi đặc biệt}}{\text{Tổng tài sản}}$$

$$\text{ROA} = \frac{\text{Thu nhập lãi thuần}}{\text{Tổng tài sản}} + \frac{\text{Thu nhập ngoài lãi thuần}}{\text{Tổng tài sản}} - \frac{\text{Mức độ tác động của các GD đặc biệt tới TN ròng}}{\text{Tổng tài sản}}$$

U&Bank Community

NIM: Tỷ lệ thu nhập lãi ròng

www.ub.com.vn

$$\text{NIM} = \frac{\text{Thu nhập lãi ròng}}{\text{Tổng tài sản có sinh lời}} * 100\%$$

Phản ánh tốc độ tăng trưởng nguồn thu từ lãi so với tốc độ tăng chi phí. Chỉ tiêu này càng cao phản ánh NH đã tối đa hóa các nguồn thu từ lãi và giảm thiểu chi phí trả lãi.

U&Bank Community

Tỷ lệ thu nhập ngoài lãi ròng (NNIM)

www.ub.com.vn

$$\text{Tỷ lệ TN ngoài lãi ròng} = \frac{\text{Thu nhập ngoài lãi ròng}}{\text{Tổng tài sản bq}} * 100\%$$

U&Bank Community

Tỷ lệ thu nhập hoạt động ròng

www.ub.com.vn

$$\text{Tỷ lệ TN hoạt động ròng} = \frac{\text{Lợi nhuận trước thuế}}{\text{Tổng tài sản bq}} * 100\%$$

U&Bank Community

www.ub.com.vn

Một ngân hàng có các thông tin sau:

- Thu lãi: 1500 tỷ đồng
- Chi phí trả lãi: 1000 tỷ đồng
- Tổng tài sản: 12500 tỷ đồng
- Tổng nợ: 10500 tỷ đồng
- Thu ngoài lãi chiếm 20% thu lãi
- Chi phí ngoài lãi chiếm 25% chi phí trả lãi
- Thuế suất thuế thu nhập doanh nghiệp: 25%

Yêu cầu:

Tính ROE, ROA của ngân hàng

Nếu ngân hàng muốn giữ nguyên tỷ lệ ROE thì quy mô tài sản phải thay đổi như thế nào để tỷ lệ ROA tăng 30%?

U&Bank Community